Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК · UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII Ч. 131. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 16-го ЛИПНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 16, 1981 No. 131. VOL. LXXXVIII

М. ПЛАВ'ЮК ПЕРЕДАВ ГОЛОВСТВО СКВУ І. БАЗАРКОВІ

Торонто, Онт. (ІС—СКВУ). — Як уже інформовано, у Торонто, Канада, відбулася в днях 27 і 28-го червня, ц.р., у приміщенні готелю Сівей, ХУ Пленарна Сесія Секретаріяту СКВУ. Сесію відкрив і нею проводив президент СКВУ Микола Плав'юк.

Після прийняття порядку нарад та схвалення скороченого протоколу з ХІУ Пленарної Сесії Секретаріяту СКВУ, зробленого на основі запису на магнітофонній стрічці, що його відчитала член Президії СКВУ Олександра Ковальська, про діяльність Президії, рад і комісій за 1980 рік звітував генеральний секретар Президії СКВУ Василь Безхлібник. Він відчитав звіт Президії, Світової Ради Суспільної Служби, Ради для Справ Культури, Комісії Прав Людини, Української Світової Кооперативної Ради та лист Івана Бондарчука про його діяльність на полі шкільництва в Канаді. Звіт Контрольної Комісії СКВУ відчитав її голова мгр Іван Винник.

Після заслухання звітів вив'язалася ділова дискусія, в якій взяло участь багато дискутантів. У запитах до Президії та в широкій дискусії порушено різні намічені на 1980 рік пляни праці, виконання чи невиконання їх. Насвітлення звітів дало образ дії Президії, рад і комісій СКВУ.

Перший день нарад закінчено відповіддю членів Президії дискутантам на порушені ними проблеми та зроблені завваження, і внеском голови Контрольної Комісії СКВУ на уділення абсолюторії Президії, радам і комісіям СКВУ, який було прийнято.

Другого дня нарад заслухали учасники Пленарної Сесії проєкт пляну праці Президії СКВУ на рр. 1981-82, в якому була наголошена потреба дальшого продовжування деколонізаційної акції СКВУ, зокрема, конечність скликання разом із світовими конгресами інших поневолених Москвою народів наукової конференції про деколонізацію СССР з участю наукового світу, створення інформаційних бюр у столицях деяких для нас важливих країн, продовжування заходів для спільного відзначування 1000-ліття Хрищення України, приготування до гідного відмічування 50-річчя голодової облоги України, що припадає на 1983 рік, видання друком матеріялів II і III СКВУ, випрацювання детальної програми відзначування Декади Української Родини, усправнення дії комісій і рад СКВУ, зокрема тих, що недомагали чи недомагають, відбуття Конференції КУМО (Комісії Українських Молодечих Організацій), відзначення сторіччя Українського Педагогічного Товариства „Рідна Школа." Президент СКВУ на першу каденцію Микола Плав'юк на закінчення свого урядування склав подяку Ієрархам Українських Церков за всебічну співпрацю і піддержку СКВУ, як і всім членам Президії, Секретаріяту та працівникам бюра СКВУ за дружню і віддану співпрацю, та, бажаючи успіхів у праці своєму наступникові мгрові І. Базаркові обіцяв йому всебічну підтримку.

Плян праці на рр. 1981-82, що його представив Сесії президент СКВУ на другу каденцію Іван Базарко, після дискусії, вияснень і деяких доповнень був прийнятий в цілості.

Проєкт бюджету СКВУ на рік 1981-82 подав скарбник СКВУ д-р Ф. Марти-

(Закінчення на стор. 4)

Д-ра Л. Заїку перебрано на голову відділу ТУІА

Філядельфія, Па. (Інж. Є. Филипович)— В неділю, 14-го червня, відбулися тут Загальні збори Філядельфійського відділу Товариства Українських Інженерів Америки у власній домівці, при 4814 Н Брод вулиці.

Збори відкрила голова Т-ва д-р Лариса Заїка, вітаючи всіх присутніх та подаючи до відома порядок нарад. Після вшанування однохвилинною мовчанкою і повстанням з місць св.п. інженерів: Степана Кульчицького, Любомира Івасикова, Івана Слонського та Івана Харамбури, які відійшли в часі каденції Управи у вічність вибрано президію Зборів в складі: інж. Володимир Винницький—голова; інж. Ігор Пак—заступник голови; інж. Іван Даниленко—секретар.

Із звітів голови д-р Лариси Заїки, секретаря інж. Ореста Шведа, фінансового референта інж. Романа Левицького, адміністратора домівки й архівара інж. Ярослава Цюка видно, що Управа, а разом з нею і цілий відділ Т-ва, проявила корисну працю під оглядом професійно-науковим і громадським.

Голова відділу і члени Управи репрезентували Товариство на численних імпрезах, як рівнож гостили і вітали представників різних товариств і організацій на інженерських наукових і товариських імпрезах. Відділ відбув декілька імпрез: традиційний пікнік, сходини із цікавими рефератами, традиційний бенкет-баль інженерів з презентацією дебютанток, наукову конференцію спільно із Крайовою Управою ТУІА, виконуючи ролю господаря її.

Голова відділу взяла участь у Міжкрайовому З'їзді українських інженерів Америки і Канади, який відбувся в Торонто, Канада. Заступник голови репрезентував відділ на Загальних зборах Крайового Товариства, що відбулося 6-го червня в Ню Йорку.

Праця відділу, який начисляє 125 членів, була успішною. Товариство Інженерів є професійною, неприбутковою організацією. Із влаштування балів впливають до каси Т-ва невеликі прибутки, які йдуть на конто Стипендійного фонду при Т-ві, а Стипендійна комісія розподіляє кожного року відповідні датки для української науки товариствам і організаціям.

Фінансовий референт інж Р. Левицький подав, що в каденції 1980/81 рр. відділ вислав даток у висоті 2,000 дол. для Українського Гарварду на видання наукової праці про горезвісний голод на Україні; 1000 дол.—на потреби Освітньо-Культурного Центру у Філядельфії, 100 дол.—для Українського Студентського Клюбу при Ла Сал коледжі у Філядельфії; 250 дол.—на допомогу одному з ув'язнених інженерів у СССР, та 50 дол.—на видання Пропам'ятної книги СУА з нагоди XIX Конвенції, яка відбулася у Філядельфії.

Після ділової дискусії над звітами на внесок Контрольної комісії уділено уступаючій Управі абсолюторію з признанням.

Після того приступлено до вибору нової Управи. На внесок голови Номінаційної комісії інж. Євстахія Филиповича вибрано одноголосно нову Управу і допоміжні комісії відділу у такому складі: д-р Л. Заїка—голова; інж. Роман Циган—заступник голови; інж. Б. Богдан Філінський—секретар; інж. Р. Левицький—фінансовий референт; д-р Юрій Гудь—організаційний референт; інж. Я. Цюк—адміністратор домівки й архівар; інж. Борис Захарчук—культ-освітній референт і голова Прогулькового клюбу; інж. І. Даниленко– редактор Бю-

(Закінчення на стор. 4)

Сенатор П. Юзик повернувся з інформативної подорожі

Оттава, Онт. — Спеціяльна комісія канадських сенаторів, створена в 1979 році для справи Північного газопроводу, переводила інспекцію цього запляннованого найдовшого в світі і фінансованого приватними фірмами газопроводу, що сягатиме 4,800 миль від Прудгозатоки на Алясці, через Канаду до Сан Франсіско і до Чікаго. Ця інспекційна поїздка під керівництвом сенатора Ирла Гейстінгса з Едмонту, Альберта, розпочалася 31-го травня і тривала до 9-го червня; в ній брало участь чотирнадцять канадських сенаторів, в тому числі Павло Юзик.

Сенаторська комісія подорожувала державним літаком, відвідуючи Калгарі — нафтовий центр Канади; Вайтгорс — столицю Юкону; Жуно — столицю Аляски; Фербенкс і Прудго-затоку на Алясці, що є мабуть найбільшим у світі центром нафти і природного газу; Інювік і Туктояктук в північно-західній Території, в Канаді, в гирлі ріки Макендзі, де велетенські поклади нафти й газу чекають на розробку. Комісія теж відвідала Єлловнайф — столицю цього безмежно великого, але рідко заселеного краю.

Сенатор П. Юзик брав активну участь в усіх нарадах і дискусіях з представниками уряду, членами кабінету і стейтової легіслятури Аляски, і з провідниками індіян, метисів та ескімосів. При кінці цієї поїздки він відлетів просто на Ню Йорк і далі на Союзівку, де від 8-го до 12-го червня проходили річні наради Головного Уряду Українського Народного Союзу. Сенатор — як відомо — є директором УНС на Канаду.

Справа проєкту Північного газового проводу важлива для всіх громадян і ЗСА і Канади, включно з українськими поселенцями тут, бо він у великій мірі зачепить економіку і життя всіх людей цих двох країн. Найбільші поклади нафти й газу знайдено вздовж побережжя Льодового океану у північній Алясці і на канадській Півночі. Найбільші нафтові компанії, такі як Ессо, Ґалф, Екзон, Мобілоіл, Дом та інші зайняті експлуатацією цих пребагатих копалин для користи обох країн. І, якщо цю нафту і газ можна буде дешево пересилати на південь, до ЗСА і по Канаді, це, задовольняючи головні потреби цих двох великих індустріяльних країн, помітно зменшить їхню залежність від пресловутої арабської нафти

Ця Транспортаційна система природного газу з Аляски — була ухвалена Американським Конгресом у жовтні 22-го, 1976 року, як і подібно — урядом Канади. Кошт проєкту — понад 30 більйонів долярів. Здійснювання проєкту має розпочатися вже в серпні цього року на нижніх відрогах газопроводу: одна біля Сан Франсіско, друга біля Чікаго. Обидва ці відгалуження газопроводу зійдуться північніше разом, а головна частина газопроводу на Алясці має бути закінчена в 1985 році.

Зацікавлення канадського сенату газопроводом зумовлене великими потенціяльними можливостями використання цих невідновних природних корисних копалин, які криє в собі багатюща Північ — Арктика.

(Закінчення на стор. 4)

Підготовляють 90-річчя українського поселення у Канаді

Торонто, Онт.—17-го червня цього року під науковим патронатом Наукового Товариства Шевченка й Української Вільної Академії Наук та за підготовою Ініцїятивного комітету під головуванням Дмитра Попадинця тут відбулася зустріч українського громадянства Торонто з д-ром Михайлом Марунчаком з Вінніпегу, генеральним секретарем УВАН та дійсним членом НТШ, в справі відзначення 90-річчя українського поселення в Канаді.

Доповідь гостя-історика п.н. „Шляхами історії та історіографії—Думки під 90-річчя українського поселення в Канаді" дала широкий субстрат до дискусії, яка також продовжувалася під час прийняття, влаштуванням якого зайнявся організаційний комітет.

Зустріч відкрив д-р Василь Янішевський, професор Торонтонського університету, а доповідача представив о. д-р Петро Біланюк, професор теології Сейнт Майкл коледжу в Торонто.

В одногодинній доповіді, нав'язуючи до постанов XIII Конґресу Українців Канади д-р М. Марунчак вказав на доцільність і потребу відмічування декад праці і росту української спільноти в Канаді. Це—нагода, сказав доповідач, розглянути українську проблематику в аспектах виконаного і того, що повинно бути зроблене. Декади—це своєрідний національний цензус, до проведення якого повинен бути включений в працю кожний член спільноти.

Це одночасно проведення в життя різних проєктів характеру місцевого і провінційного. Доцільним теж мати один загальнонаціональний проєкт від океану до океану, який тим самим дає корону місцевим святкуванням та єднає всіх в одну цілість. Цього рода святкування спричиняються до глибшої ідентифікації спільноти та заставляють її краще бачити свої цілі і завдання на шляху свого росту та розвою.

Доповідач підкреслив, що українці в Канаді пішли у верхи в науці, політиці, мистецтві та інших ділянках, однак в організованій роботі на низхах тратять чисельність. Єдиною національною остоєю на фармах є українські церкви та організації, які біля них гуртуються.

Помітне теж серед молоді заінтересування своїм минулим не тільки в індивідуальній площині, але також в наукових дослідах. Українська історіографія значно розвинулась в останніх 20-ох роках не тільки в мові українській, але також в англійській.

Під кінець доповіді д-р М. Марунчак поінформував присутніх про проєкти УВАН у зв'язку з 90-річчям українців в Канаді. Першим виданням буде „Ді Юкрейнієн Кенедієнс: Ей Гісторі", перевидання доповненого видання з 1970 року, авторства доповідача та його „Біографічний словник (довідник) до історії українців Канади", цебто реєстр будівничих Канади у різних ділянках суспільного життя. Як кожне видання УВАН, так і ці, залежать, в першій мірі, від пожертв українського громадянства. Жертводавці з 50 долярами і більше отримують обидва видання безкоштовно.

Зустріч з д-ром М. Марунчаком відбулася в Українській Мистецькій Ґалерії Шафранюків. Переведену збірку з приватної ініціятиви передано на загальний видавничий фонд УВАН.

Підсумки з цієї ділової і вдалої зустрічі з генеральним секретарем УВАН зробив д-р С. Я. Кальба, підкресливши значення історії для народу. Він наголосив конечність перевидання „Ді Юкрейнієн Кенедієнс: Ей Гісторі", яка вже своїм першим виданням зробила велику інформативну роботу в Канаді. Він також вказав про вартість студій над родинами і родами. Плян УВАН видати „Біографічний словник" будівничих Канади— це теж часова конечність.

В Олстері відбуваються паради й поминки

Белфаст, Північна Ірляндія. — Мабуть ніщо не ілюструє так яскраво глибоких розходжень між населенням Олстеру (Північна Ірляндія), як останні паради протестантів для відзначення перемоги над католиками 1960 року та поминки і демонстрації, які влаштовують католики для вшанування шостого члена Ірляндської Республіканської Армії (ІРА), який помер у часі голодівки.

У 1960 році в бою під Бойн, Вілліям Оранський на чолі своїх протестантських військ переміг католиків, яких вів Джеймс II. Та перемога здецидувала про дальший розвиток подій в тій війні, а крім цього перерішила перевагу протестантського елементу в Олстері. В парадах з того приводу, які католики хотіли за всяку ціну зірвати, взяли участь понад 100,000 людей у тому принаймні 30,000 у самому Белфасті. Паради були хоронені великими з'єднаннями поліції з огляду на погрози ІРА, обкидати маршуючих в парадах бомбами. Одначе тільки в одному випадку, на місці, де збиралися учасники протестантських парад, знайдено бомби і їх спеціялісти знешкодили.

Католицькі похоронні демонстрації почалися негайно після повідомлення про смерть Мартина Гирсона, який помер непередбачено швидко; попередніх п'ять членів ІРА померли після значно більше днів голодування. Гирсон голодував тільки 45 днів. Інші два голодуючі голодують уже понад 50 днів і їхня смерть може наступити в найближчих днях.

Цим разом католицькі демонстрації з приводу смерти голодуючого в'язня були, принаймні покищо, значно менші як в п'яти попередніх випадках. Пояснюють це тим, що смерть Гирсона наступила несподівано й католицька частина населення не була до цього приготована й ще не пороблено відповідних заходів для демонстрацій. Одначе настрої серед католиків дуже огірчені, бо стало відомим, що в часі похоронів попереднього члена ІРА, який помер наслідком голодівки, а саме Джозефа МекДоннела поліція арештувала керівного члена ІРА Патрика Адамса. Арешт Адамса є для поліції величезним успіхом, бо його пошукувано здавна, як керівника найбільш крайнього крила ІРА. Арешт Адамса може викликати послаблення діяльности ІРА взагалі. Одначе, як подає преса, дехто сподівається, що буде навпаки, а саме, що огірчені симпатики ІРА перейдуть до масових кровавих актів.

У світі

ІТАЛІЙСЬКИЙ УРЯД категорично відмовився від будьяких переговорів з терористами з „Червоних бриґад", які схопили трьох видатних громадян Італії і тримають їх в ув'язненні та погрожують, що замордують закладників, якщо уряд не виконає їхніх вимог. Заяву про те зложив міністер внутрішніх справ теперішнього уряду Вірджініо Поньоні. В урядовій коаліції є елементи, які хотіли б вести розмови з терористами. Соціялістична преса подала до відома, що вона опублікує документи, надіслані до редакції „Червоними бриґадами", з вимогою їх видрукувати. Речник Комуністичної партії Італії Лючіяно Віолянте виступив рішуче в парляменті проти розмов з терористами та проти всіляких концесій для них. Комуністична партія взагалі вимагає якнайрішучіших кроків проти терористів, включно зі застосуванням таких крайніх засобів, які могли б зломити силу тероризму в Італії. Терористи, бачучи поблажливість різних суспільних елементів і частини політичного світу, зміцнюють терор і в останньому часі, вбивши одного закладника, викинули його тіло, продіравлене кулями.

В МАЛЯЙЗІЇ поліція відкрила небезпечну шпигунську совєтську групу, до якої належав також Махоммед Говсе, найближчий співробітник і дорадник Магатіра бін Мохаммеда, який слідуючого тижня перебирає пост прем'єра міністрів Маляйзії. Припускають, що й інші високопоставлені особи Маляйзії належали до цього шпигунського кола. Одночасно з арештом Говсе уряд Маляйзії видалив трьох совєтських дипломатів, які займалися тут рекрутуванням шпигунів. Головною особою, що шукала доступу до магометанських кіл, був З. Л. Хамідулін, працівник господарського відділу совєтської амбасади, який походить з Середньої Азії і є мусулманином. Він удавав віруючого, ходив до мечетів, нав'язував контакти з муллами й іншими мусулманськими достойниками, а після нього інші члени амбасади рекрутували і включали в шпигунську діяльність місцевих людей. Крім Хамідуліна уряд видалив першого й другого секретаря амбасади.

З ТЕГРАНУ ПЕРЕДАЮТЬ, що там остаточно визначено кандидатів до виборів на президента, які відбудуться 24-го липня ц.р. Новообраний президент займе місце, що його займав перед тим президент Абольгассан Бані-Садр, якого ісламський парлямент скинув, уважаючи за нездібного виконувати президентські обов'язки. Як уже передбачувано перед тим, головним кандидатом є теперішній прем'єр Махоммед Алі Раджай. Уряд Раджая за час свого багатомісячного існування не може похвалитися переведенням жодної справи, але це в сучасній іранській системі якраз промовляє за ним, а не проти нього, бо всі справи переводять ісламські чинники через свою систему мулл та інших релігійних діячів, і вони воліють, щоб уряд не був занадто активний. Звільнення в'язнених американців, за яке робили закиди Раджаєві, залишилося невиясненим з іранського боку, але певним є, що остаточна децизія була в руках аятолли Хомейні, якому Раджай повністю відданий. Крім Раджая кандидатами затверджено Габібулу Аскароляді Моссальмана, лідера однієї з найбільш войовничих ісламських груп „Партії Бога"; Алі Акбара Парвареша, заступника предсідника парляменту, та Аббаса Шейбані, члена парляменту. Найкращі вигляди на перемогу має Раджай.

ФІЛІП ГАБІБ, спеціяльний висланник президента Роналда Реґена на Близький схід і для посередництва в сирійсько-ізраїльському спорі, прибув знову до Савдійської Арабії. Перед приїздом до Савдійської Арабії він відвідав Ливан, де перевів розмови з президентом Ливану Саркасом, та Йорданію, де його дочка є жінкою короля Гуссейна й королевою. Сам Габіб є також принаймні частково арабського походження. В розмовах з прем'єром Ізраїля Габіб намагався відмовити Беґіна від спроби збомблення сирійських ракет, розміщених у Ливані. Одначе Беґін заявив, що це є тільки питанням часу, і, якщо сирійці самі ракет не усунуть, то раніше чи пізніше він дасть наказ їх знешкодити, а ізраїльське летунство цей наказ з успіхом виконає.

МОСКВА І САТЕЛІТИ ВИСЛАЛИ ДРУГОРЯДНІ ДЕЛЕҐАЦІЇ НА З'ЇЗД ПОРП

Варшава, Польща. — Пресові аґентства і кореспонденти інформують, що Совєтський Союз і сателітні країни вислали на з'їзд Польської Об'єднаної Робітничої (комуністичної) партії який ..., як відомо, розпочався у вівторок, 14-го липня ц.р., своїх другорядних представників, підкреслюючи тим самим, як кажуть західні дипломати, свою байдужість до цього з'їзду, який є дещо відмінний від попередніх.

Здається, що з'їзд ПОРП, — кажуть західні політичні спостерігачі, це перша того роду імпреза, висліди якої тяжко передбачати. Навіть не можна з певністю сказати, яка фракція переможе на з'їзді і хто буде обраний на першого секретаря компартії, не зважаючи на те, що позиція дотеперішнього першого секретаря Станіслава Кані є досить сильною.

Совєтську делеґацію, яка прибула до Варшави 13-го липня, очолює Віктор В. Ґрішин, лідер Компартії в Москві, член Політбюра. Кореспонденти відмічають що 66-річний Ґрішин очолював в роках 1956-1967 совєтську торговельну спілку і зараховується у московських кругах до другорядних не дуже впливових членів Політбюра. Делеґації від інших одинадцятьох комуністичних партій є мешбільш на тому самому рівні.

Підготова до з'їзду велася на досить низькому рівні, без зайвої шумихи, яку стосували партійні лідери перед минулими з'їздами коли міста, зокрема Варшава, потопали у транспарантах, прапорах і портретах „вождів". Спостерігачі також завважують, що перший раз в історії компартії на з'їзд не були запрошені братні компартії зі Заходу. Не зважаючи на пануючий песимізм, велика частина польського народу надіється від з'їзду бодай розв'язки найболючіших господарських проблем, — кажуть західні дипломати.

В Америці

У ВАШІНҐТОНСЬКИХ кругах ходять поголоски, що найбільшим прихильником номінації судді Сандри Дей О'Коннор на члена Найвищого Суду ЗСА були шеф штабу Білого Дому Джеймс Бейкер і політичний дорадник Лин Нофціґер, з арґументами яких погодився президент Роналд Реґен, відкинувши перед тим необосновані закиди багатьох противників номінації жінки на це високе становище. В загальному номінація жінки, не зважаючи на те, хто вона не була б, викликала в З'єднаних Стейтах Америки, зокрема серед багатьох сотень жіночих організацій, позитивні відгуки і, як кажуть поінформовані особи в Білому Домі, жінки почали кампанію в користь програм президента Реґена.

ДЕМОКРАТИЧНІ конґресмени розпочали кампанію в Палаті Репрезентантів за те, щоб підшукати молодших віком і більш фотогенічних сенаторів і конґресменів, які репрезентували б Демократичну партію назовні, зокрема на телевізійних програмах і публічних виступах. Досі репрезентантами партії були старші особи: в Палаті Репрезентантів Роберт „Тип" О'Нілл, а в Сенаті лідер демократичної меншости Роберт Бирд. Серед пропонованих на ці становища є сенатори Билл Бредлі з Ню Джерзі, Ґері Гарт з Колорадо і конґресмени Ричард Ґепгарт з Міссурі та Тимоті Вірт з Колорадо.

ЛІБЕРАЛЬНІ ЧЛЕНИ в Демократичній партії висловили побоювання, що листи колишнього президента Джіммі Картера до його співробітників, які він вислав минулого тижня на приватні адреси, можуть означати бажання Картера повернутися до активної політики. Ці намагання категорично відкидають багато членів Демократичної партії не тому, що вони не погоджувалися в минулому з політикою Картера, але тому, що довір'я американських виборців до нього підірване і що Демократична партія під теперішню пору потребує зміни і нових молодших облич.

ПРЕЗИДЕНТ Роналд Реґен зарядив, щоб звідомлення кожного дня перед початком праці про важливіші події передавали йому на письмі, замість усно. Співробітники Президента кажуть, що Ричард Аллен, політичний дорадник Реґена у справах крайової безпеки, передавав ці відомості дуже детально, але це забирало забагато часу Президентові.

ДОСЛІДИ ВИКАЗАЛИ, що програма соціяльного забезпечення не тільки має клопоти з браком фондів, але не має відповідної адміністрації для операції тими фондами, які стоять до диспозиції цій програмі. Контролери встановили, що фонд соціяльного забезпечення тратить кожного року 4,5 мільйона долярів на відсотках, бо гроші або невідповідно ульоковані, або передчасно відтягнені з банків. Контролери доражують Адміністрації президента Роналда Реґена ближче приглянутись до адміністрування цими фондами і поробити певні корективи в цій установі.

ПРЕЗИДЕНТ Роналд Реґен радиться у справах Близького Сходу з Джаном Коннеллі, колишнім секретарем Департаменту скарбу. Співробітники кажуть, що Президент дуже часто розмовляє з Коннеллі телефонічно, запитуючи про різні справи. Очевидно, президент Реґен бере під увагу великий досвід політичного діяча з Тексасу, колишнього опонента Реґена.

КІЛЬКАНАДЦЯТЬ ЧЛЕНІВ конґресової комісії способів і засобів роблять старання, щоб ще перед вакаційним часом, який починається в Конґресі в серпні, була затверджена пропозиція Уряду про зниження податків, бо в противному випадку прийдеться перекреслити деякі пляни пороблені конґресменами і їхніми родинами і забути про виїзди до Китаю, Гонконґу, Таїлянду, Японії тощо. Президент Роналд Реґен заявив, що сесія Конґресу може бути продовжена, якщо не буде схвалена пропозиція.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР Вілліям Френч Сміт попросив Конґрес дати Урядові спеціяльне право і повновласть прийняти поза квотою додаткових 2,400 втікачів з країн Східньої Европи, зокрема поляків, які у великому числі напливають до невтральної і економічно бідної Австрії, яка не тільки не може дати їм жадної опіки, але навіть не спроможна встановити відповідної адміністрації для таборів переселенців і втікачів, чи зайнятися їхнім транспортом до інших західньоевропейських країн. Речники Державного департаменту заявили, що вони поробили всі заходи, щоб Конґрес схвалив таке уповноваження, після того, як Вашінґтон отримав тривожні сигнали з Австрії від амбасадора ЗСА. З цією метою стрінулись з президентом Реґеном також лідери польської групи в ЗСА і закликали Президента прийняти додаткове число польських втікачів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00.
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Заколот у громаді — як довго ще?

Спершу був конфлікт між „давніми" і „новими". Не треба було бути великим пророком, щоб передбачити, що коли тільки новоприбулі після Другої світової війни „нові" іміґранти **включаться** в установи й організації, засновані „давніми", переживуть перші злидні й підіймуться на вищий соціяльний рівень, той конфлікт щезне — що і сталося. Потім був спір „УГВР чи УНР". На щастя, він обмежувався до терену УККА, котрій з тих величин давати субвенцію, і до газетної дискусії, веденої пристойним тоном. Сьогодні така проблема не існує, бо всі вільні українці у діяспорі визнають принцип державности, а це найважливіше. Вся велика громада пірнула з головою у патріярхальний рух, всі бажали собі — Церкві — патріярхату і спір ішов тільки за методи, з яких деякі були прикрими. Коли виринула ідея української катедри, чи пак українознавчих студій при якомусь престижевому університеті, люди поділились на прихильників і противників Українського Наукового Інституту при Гарвардському університеті, але фанатиків тієї доброї справи і жертводавців було більше і вони перемогли.

Галас піднявся у громаді з приводу контроверсійних чи пак невірних гасел у Енциклопедії Українознавства, але йдеться буквально про два такі випадки, і хто з приводу двох таких випадків таврує історичне діло Енциклопедії, той дійсно не бачить ліса за деревами. Справжній глибокий заколот породили дві події: розв'язання Української Національної Ради і звуження УДЦентру до вузького кола громадян, вірних одній людині, що створило зорганізовану опозицію, і друга подія: XIII Конґрес Українців Америки. У цьому останньому випадку реакція теж була гостріша, аніж сподівалися організатори Конґресу, і, як у випадку з УНрадою, тут теж зорганізувалась опозиція.

В обох випадках опозиція не заперечує потреби, конечности доцільности існування самих установ — УДЦентру УНР на чужині та Українського Конґресового Комітету Америки. В одному і другому випадку зорганізована опозиція прагне тільки привернення правопорядку у цих установах. Найприкріша аналогія між цими двома останніми подіями, що ввели заколот у громаду, та, що обидві ті події пахнуть або браком здорового глузду, або закулісовою режисерією ворожої аґентури. Відкіля така підозра? В одному і другому випадках не було ніякогісінької користи Україні й українській визвольній справі, зате в обох цих випадках радів і далі радіє ворог українства: розбиття корисних для України станиць та внесення у громаду заколоту.

Громада живе різногранним, **здиференційованим жвавим життям**, і це цілком природна річ, що час від часу виринають такі проблеми, які громаду хвилюють. Коли йдеться про конструктивну проблему і коли з дискусії „за" і „проти" може вийти позитивний, конструктивний висновок, то контроверсія не шкодить. Навпаки, вона не дозволяє орудувати тільки банальними фразами і жити анахронічними проблемами. Ведена на сторінках преси полеміка не шкодить, якщо вона стосується проблеми, а не осіб і якщо ведена пристойним тоном. У такій полеміці видно: чи громада стоїть на високому, чи низькому рівні політичної культури і чи українські люди дозріли до мудрого американського стверджування: „погоджуємося, що не погоджуємося". Але найпершим лоґічним і послідовним кроком після такого ствердження в американському та взагалі в культурному суспільстві невідхильно починається пошукування над узгідненням „погоджування" і „непогоджування". Шукання компромісу, який міг би покласти кінець заколотові з приводу такої розбіжности поглядів.

„Компроміс так, капітуляція ні" — заявив був державний секретар Гейґ, і читали ми недавно повторення тих його слів у декляреції Комітету за Правопорядок в УККА. Цей Комітет не неґує потреби і конечности УККА, як централі централь українського зорганізованого суспільства, як установи, яка має репрезентувати українство перед американськими властями, як зачартерованої установи, яка має право і обов'язок дбати про інтереси України і впливати на американський Уряд, щоб він визнав правду, що поярмлені Москвою народи є найприроднішим союзником ЗСА.

І зорганізована опозиція під назвою Комітету для Правопорядку в УККА не хоче тільки одного: сполітизовання громадського життя та накидування суверенним членським організаціям УККА однопартійного проводу.

Таке становище залишає широке поле для компромісу. Розмежування, у чому ми „погоджуємося" (4-ий Універсал, потреба УККА) і в чому „не погоджуємося" (партократія у житті вільних українців) — можна знайти компроміс.

Франц Липецький

КОРОЛЬ ГУСЕЙН НА ДОБРОМУ СІДЛІ

Від 1952 року, тобто від часу, коли король Йорданії Гусейн вступив на престіл, він ще ніколи не був таким популярним як сьогодні. У минулому завжди якась частина народу ставилася критично до свого монарха. Були навіть пляни скинути його з престолу. Часто атаки походили від палестинців, які, не беручи до уваги кількости їхнього населення під ізраїльською окупацією, творять більш як половину населення Йорданії. Сьогодні також йорданці палестинського походження високо цінять і шанують свого володаря. Його досвід і тактична вмілість наголошується одноголосно як головна причина, чому Йорданія тепер відрізняється від арабського світу. Ливан від довшого часу опанований цивільною війною, в Єгипті існують поважні економічні проблеми. Судан почувається загрожений Лівією, у Сирії ллється кров, Ірак веде війну, держави біля Перської затоки, включно зі Савдійською Арабією, загрожені внутрішніми напруженнями завдяки зловісній близькості Совєтського Союзу і триваюча ірансько-іракська війна в його безпосередньому сусідстві. В західній частині арабського світу Альжир і Марокко начебто в стані невиповідженої війни за західню Сагару, а Каддафі вживає сили вмішати Лівію в революційну ролю в Африці і на Близькому Сході.

Економічний розквіт

Тоді, коли відбуваються згадані події, Йорданія від 1975 року втішається тривалим економічним розквітом. Цього роду ситуація базується на факті, що завдяки палестинській еміґрації і трансакції з державами біля Перської затоки, йорданці були здібні тягнути зиски з тих держав, зокрема з Савдійської Арабії, з якою в останніх декадах постійно поширюються контакти, зумовлені еміґрацією йорданців і палестинців з йорданськими пашпортами. Це теж відноситься до Іраку, в якому перед вибухом війни з Іраном багато йорданських підприємців, техніків, будівельних експертів і робітників були зайняті в більших розвиткових проєктах. Палестинська і пропалестинська більшість йорданського населення має дальшу причину прославляти короля Гусейна і старається забути недавні конфлікти з монархом (чорний вересень 1970 р.), коли йорданська армія роззброїла „фадаїнів" і поклала кінець їхній інфільтрації Ізраїля. Король, постійно відмовляючись від участи в „мирному процесі" в Кемп Дейвиді, прийняв ролю оборонця палестинців. Як довго монарх і його міністри підкреслюють, що вони підтримують Палестинську Визвольну Організацію, як єдину леґальну репрезентацію палестинців, вони виконують значну прислугу цій організації, чим палестинці відповідно віддячуються монархові.

Палестинці не вірять сирійським газетам, які інформують, що Гуссейн тайно приготовляється зрадити їх і служити Заходові, прийнявши призначену йому ролю.

Сирія і Йордан

Сирійський режим постійно ганьбить йорданський уряд. Йорданці не беруть цього поважно, хоч здається уже був сирійський заговір на життя йорданського прем'єр-міністра, і Дамаск думає поширювати такі акції більше. Амман досвідчив багато такої кампанії ненависти і розкладово-нищівних дій. Йорданський представник пояснює, що вороже наставлення сирійських вождів, з якими Амман утримував близькі стосунки від 1976 до 1980 року, спричинила непевна внутрішня позиція режиму Сирії — Ассада, який умисне напастує відносно мале сусідське королівство під час, коли обережно поводиться у відношенні до справжнього ворога, Іраку.

Якщо король Гуссейн прийняв би процес Кемп Дейвида, він мусів би знати, що на цьому значно потерпіла б його країна економічно, якщо б продуценти оливи і Ірак поробили певні ворожі кроки проти Йорданії. Одночасно теперішня дуже солідна позиція короля проти режиму Сирії стала б більш безнадійною, бо Дамаск міг би слушно осудити його у „зраді палестинців". Але небезпечнішою зі всіх справою був би факт, що значний сеґмент населення станув би до нього в опозицію.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ ПРО „НЕЧУВАНУ ПРАКТИКУ"

У „Свободі" (ч. 108 з 10-го червня 1981 року) появився лист-протест проф. д-ра Ю. Шевельова під заголовком „Нечувана практика". Цей лист стосується звернення Українського Історичного Товариства в справі видання творів нашого найвидатнішого історика проф. О. Оглоблина („Свобода", ч. 100, з 29-го травня 1981 року)

Протест проф. Ю. Шевельова може викликати враження, що він нічого не знав про існування Комітету і своє членство в ньому. Минулого року під час мого перебування у Ню Йорку я зателефонував до д-ра Шевельова і запросив його стати членом згаданого Комітету. Він на це погодився й дав деякі поради відносно правопису видання збірки творів проф. О. Оглоблина.

Так само, як до інших осіб, які погодилися ввійти в Комітет, я звертався до проф. Шевельова не як до президента УВАН, а персонально, як до видатного українського вченого, члена УВАН та інших наукових товариств. При поданні прізвищ у зверненні УІТ подано лише їхню афіліяцію з відповідними українськими науковими товариствами, а не їхню позицію в даному товаристві. Також при прізвищі проф. Шевельова не подано „за УВАН" і „в.р." (власною рукою), бо це було інформативне звернення від УІТ, до складу якого проф. Шевельов не входить.

В оригінальному тексті звернення було: „До складу Комітету ввійшли такі і такі особи" (за абеткою), і серед них проф. Шевельов. Але при переписуванні звернення помилково видруковано: „За Комітет"... Отже, трапилася суто-технічна помилка, за яку я перепрошую проф. Шевельова.

Українське Історичне Товариство вірить, що українське громадянство поділяє ентузіястичне наставлення проф. Ю. Шевельова до видання творів нашого найвидатнішого історика, а члени УВАН та інших наукових товариств спонтанно допоможуть УІТ в зреалізуванні цього важливого проєкту.

Любомир Винар
голова УІТ

К. Крупський

КОЗАЦЬКОМУ РОДУ НЕМА ПЕРЕВОДУ

Не від нині знаємо, що не легко потрапити на сторінки преси могутніх світу цього, а головно якійсь інформативній статті про дійсний політичний стан українського народу в Україні, про його духові аспірації і терпіння. Труднощі помістити таку статтю можна було б висловити парафразою слів св. Письма, що легше верблюдові перейти через вушко голки, ніж дістатися до цієї преси правді про Україну, неспотвореним відомостям.

Проте, в спільноті американських українців знаходяться одиниці, яких не знеохочують ці труднощі. Не зважаючи на все, вони стукають до дверей байдужности, і часом їм відчиняється доступ до сторінок навіть престижевих щоденників.

Без перекручень

Денверський щоденник „Денвер Пост" у проміжку короткого часу надрукував дві дуже інформативні статті відносно України. Авторами обидвох статтей були американські українці і тому в їхніх статтях обійшлося без перекручень інформацій, що їх свідомо чи несвідомо не можуть оминути американські кореспонденти, коли пишуть про Україну.

Вже роками „Денвер Пост" у секції поруч постійно синдикованих статтей широковідомих американських кореспондентів віддає місце під назвою „Точка зору" статтям інших авторів. До кожної статті у цьому розділі — „Точка зору" — редакція коротко подає дані про професію і місце замешканця автора, з чого видно, що авторами цих статтей у більшості є поважні автори наукових, політичних, літературних праць або інші професіоналісти з різних частин Америки. З реакції читачів можемо судити, що усі статті з-під рубрики „Точка зору" мають чи не найбільше читачів, бо, як знаємо, синдиковані статті часто носять характер шабльону.

Першою була надрукована в „Денвер Пост" з датою 23-го квітня цього року стаття Андрія Сороківського із Сан Франсіско в Каліфорнії під назвою „Бабин Яр Парк: пам'ятник 200,000 жертвам нацистських жорстокостей". Треба признати, що це дуже добре написана інформативна стаття про варварський злочин німецьких нацистів, який вони доконали в столиці України — Києві в часі Другої світової війни.

В останніх роках в українській пресі на поселеннях було чимало статтей про пам'ятник „Бабин Яр Парк", який постає в Денвер, Колорадо. Здається, що немає потреби повторювати інформації про цей пам'ятник, однак з приємністю слід підкреслити, що статтю Андрія Сороківського можна і треба уважати найкраще інформативною з усіх статтей, досі написаних про Бабин Яр Парк у Денвері.

При цій нагоді варт згадати, що в осінньому випуску англомовного журналу „Український Квартальник" за 1980 рік була надрукована стаття Сороківського п.н. „Діялектика поєднання: федералізму і національностевої політики в конституції СССР". Ця стаття початково була надрукована в органі правничих студій Каліфорнійського університету. З поданих редакцією „Українського Квартальника" даних про автора довідуємося про те, що він — молодий правник, недавно прийнятий у члени Асоціяції Американських Правників. Андрій Сороківський знає декілька світових мов і це, як знаємо, є великим духовим капіталом на дорозі кар'єри цього здібного молодого інтелектуаліста. Сміливо можемо сказати, що Андрій Сороківський є гордістю не тільки його батьків, але також усіх українців.

Політичні аспірації

Автором другої статті під назвою „Україна: окупована країна, але з душею," надрукованої в „Денвер Пост" з датою 1-го червня цього року, є Люба В. Толочко-Маркевич, яка, за поданими даними редакції „Денвер Пост", була членом Ради Освіти Етнічности в стейті Ілліной, є учителькою публічних шкіл, учителькою Школи українознавства в Чікаго.

Це дуже інформативна стаття про духові і політичні аспірації українського народу, а також усієї української еміґрації в цілому світі. На вступі своєї цінної статті авторка каже, що Совєтський Союз вже понад рік окупує Афганістан, а тепер совєтська армія загрожує Польщі.

Що стається з народом-нацією, яка опиняється під московською окупацією? — запитує авторка, і зараз приступає до відповіді, подаючи приклад того, що сталося з Україною, яка, опинившись під окупацією Москви, мусить терпіти жорстокості духового і фізичного геноциду.

Авторка підкреслює велику важливість для народу рідної мови, яку слушно уважає основою духовної культури і національної ідентичности народу. Як довго нарід зберігає свою мову, — каже авторка, — так довго він затримує свою національну окремішність навіть у стані державного поневолення.

А далі вона каже, що, русифікуючи Україну, Москва масово переселює українців до інших совєтських республік, обсаджує Україну керівним російським елементом у адміністрації України, а тих, що виступають в обороні української мови і культури, переслідує, арештовує та саджає до „психушок".

Авторка каже, що ця русифікація боляче відбивається на поведінці американських українців зовсім подібно до того, як відбивався жидівський голокост на поведінці американських жидів. Щоб зрозуміти поведінку чорних американців, треба зрозуміти те, чим було невільництво. Л.В. Толочко-Маркевич також дуже переконливо доводить чому американські українці намагаються зберігати українську мову, і при цій нагоді інформує про те, в яких університетах на північно-американському континенті заходами американських і канадських українців встановлено катедри українознавства та в яких університетах викладають українську мову.

Живуча мова

Авторка закінчує свою

(Закінчення на стор. 4)

ДО СТАТТІ „РЕАКЦІЯ НА ЗАЯВУ ВЛАДИК УКЦЕРКВИ"

Цей коментар пишу не для започаткування якоїсь непродуктивної полеміки, а лиш у справі уточнення цитати, поміщеної у статті д-ра Василя Маркуся, п.з. „Реакція на заяву Владик УКЦеркви" („Свобода", ч. 118, з 26-го червня 1981 року). Автор цієї статті, правдоподібно в добрій вірі, з позитивними намірами по відношенні до нашої обездоленої Помісної УКЦеркви не доглянув, що цитата, що її він подав, мабуть, у власному перекладі у лапках, укладом слів і думкою не зовсім відповідає словам та твердженням листа Святішого Отця Івана Павла II до московського патріярха Пімена з датою 22-го грудня м.р.

Наведена цитата у статті д-ра Маркуся звучить: „Жаліючи з приводу опублікування цього документу, Апостольський Престіл заявляє, що він 'твердо залишається на позиціях щодо прав українців католиків, які він завжди заступав' ".

Правильний переклад цитати Папи до патріярха Пімена звучить: („Свобода", ч. 114, 18-го червня 1981 року) „Святіший Престол, твердо залишаючись на позиції, яку він зберігав (не „заступав" — Л.К.) по відношенні прав українців католиків, шкодує, що така публікація мала місце..." і т.д. Порівнюючи ці обидва переклади цієї цитати, з двома іншими укладами порядку слів та зміною окремих висловів, можна прийти до відмінних інтерпретацій. В російському ориґіналі ця фраза звучить так: „Святейший Престол, твердо оставаясь на позиции, которую он всегда сохранял в отношении прав украинцев католиков, сожалеет о подобной публикации, которая имела место еще до того, как я сам..." і так далі. Так прийнято, що коли подається переклад цитати, то її треба перекласти точно. У даному випадку д-р Маркусь слово „сохранял" не переклав потрібним „зберігав", а „заступав". Зберігати права — значить припильновувати, щоб ці права були дотримувані і не надужиті (пригадаймо минулорічну, ніколи не відкликану Буллю з назначенням коадьютора), а обстоювати права інтерпретується, як боронити цих прав. На підтвердження цього зі сторони Папи дальше у цьому листі сказано, що: „.... він (Святіший Престол) повідомив усі нунціятури в країнах, де існують громади українців католиків, про те, що ці тексти (Синоду українських Владик. — Л.К.) не були схвалені і тим самим позбавлені будь-якого офіційного характеру. Рівнож було вимагано не публікувати і не розповсюджувати ці документи. Жадний орган Святішого Престолу не згадав про це. Сподіюся, що ці уточнення усунуть побоювання Вашої Святости".

Цей знаменний лист Святішого Отця патріярх Пімен з сатисфакцією опублікував в офіціозі Московського Патріярхату у „Інформаційному Бюлетені" 8-го квітня, ц.р. Це, на жаль, можна інтерпретувати так, що Ватикан, себто Східня Конґреґація і Папа, начебто апробували важність рішень сумнозвісного Львівського Собору 1946 року, під час якого Українську Католицьку Церкву насильно прилучено до Московського патріярхату, бо Заяву Синоду Української Католицької Ієрархії з 2-го груд-

(Закінчення на стор. 4)

Ф. Любинецька

НЕДІЛЯ НА ДІБРОВІ

I

Кожна українська оселя має своє питоме обличчя і в значенні географічному і в значенні суспільному.

Оселя Діброва, віддалена від Детройту 42 милі, визначається густо насиченою зеленню, яка оточує озеро, що в ньому можна покупатись, поїздити човном чи вітрильником, а ранками і вечорами — половити рибу.

Не менш притягаючу силу має просторий парк із столітніми дубами і смереками, що сягають неба, під якими ви завжди найдете у літні гарячі дні чудову прохолоду.

Подбала Діброва й про велику спортову площу, яку використовує спортове товариство „Черник" для місцевих, а навіть і позамісцевих змагань. Звичайно має Діброва і кілька мотелів, які українська громада Детройту радо винаймає на час літніх вакацій.

Крім цього Діброва віднаймає щонеділі парк і новозбудовану їдальню „Полтава" різним українським організаціям для улаштовування пікніків, із яких ці організації заробляють гарні гроші, що уможливлює їм ведення їхньої громадської праці протягом року.

Діброва мабуть чи не єдина українська оселя, яка має на своєму суспільному конті безкоштовне відступлення 17 акрів землі організації молоді Пласт для ведення пластових таборів. Це — „Зелений Яр". От такий суспільний аспект Діброви, що в ньому особливо наголошене вдержання українського середовища, яке не тільки важне для всіх нас, але особливо воно необхідне для нашої молоді і для вияву її спортових амбіцій, а також і для товариських зв'язків.

* * *

Однієї липневої неділі сонце встало червоногаряче. По землі снувалась вологість, термометр показував температуру 80 ступенів. Пані Слава і пан Роман готувалися відвідати своїх дітей на пластовому таборі в „Зеленому Ярі".

— Ну, та й треба помогти „Рідній Школі", яка сьогодні влаштовує на Діброві свій пікнік, — втрутила пані Слава.

Швидко мчало авто шосейними дорогами, рух у тій порі незначний (дуже рано), за 50 хвилин були на місці.

Паркова площа ще була майже порожня. Вони вибрали собі гарне місце у тіні смерек і стали розтаборюватися. До них підійшла пані Віра, що займалася буфетом на пікніку.

— О, як добре, що ви, панство, вчасно приїхали. Ми мусимо сьогодні скоріше приготувати буфет, бо дуже гаряче. Люди стануть скоріше з'їжджатися. —

І дійсно, за деякий час з'явились у їдальні вже перші гості і зі смаком пили запашну каву та заїдали ласощі, що їх приготовили жінки з управи „Рідної Школи".

О годині 10.45 відізвався дзвінок, скликуючи мешканців Діброви і приїжджих на Службу Божу. Вишикованими рядами сходили з пагорба, де пластові курені і шатра, пластуни і пластунки та займали визначені їм місця в тіні дерев по обох боках каплички. Подальше сиділи на лавках вірні. А довкола така глибока, така насичена зелень.

Почалася Служба Божа. Молитовно пливли пісні до Всевишнього, що їх співали усі. А з піснями — і сотні благань. Хто ж їх злічить? — „Дорогі пластуни і пластунки, — почав проповідь отець-капелян, - так як тут у таборі ви придержуєтесь певного порядку, слухаєтесь свого проводу, так у житті... А ви всі, браття і сестри, ..." — задивлений погляд всього пластового братства у проповідника, що цими простими словами промовляв до них. І „Отче наш", — співали сьогодні Господню молитву пластунки, як співали і ми колись на пластових таборах на „Соколі" коло Підлютого, в Космачі. Пригадуєте? Котре, котре то вже пластове покоління співає пластове „Отче наш"?

По Богослужбі знову упорядковано першими вийшли пластуни і пластунки, за ними піднеслися по пагорбах вірні. Ввесь горб вкритий людьми. По дорозі зустрічі, вітання. Одні з них спішили на таборову площу, де мало відбутися відкриття таборів; інші — до їдальні „Полтава", щоб скоріше зайняти місце в черзі за тальонами на обід.

Одним із останніх поволі піднімався вгору священик, ішов у напрямі пластової площі, в пластовому однострої, із широким капелюхом з пером, перекинутим через рам'я.

Новаки чекали гуртом на збірку. Побачивши отця, крайній новак авторитетно заявив своєму товаришеві:

— О, я знав, що отець є пластун, бо як він ішов по сходах до каплиці, то з-під його церковного вбрання виглядали зелені штани, такі як має мій тато пластун-сеніор.

— А коли я буду мати такий капелюх? — зідхає його співрозмовник.

Свисток. Збірка. Пластуни і пластунки уставилися по обох боках щоґол, біля яких вже зібралася Станична Старшина. Піднесення прапорів: українського і американського. Молитва. Пластовий гимн. Станичний наказ про відкриття таборів. Церемонія призначення команди і останній наказ: — По уладах! Розхід!.

Пластова площа вже загомоніла молодечими голосами. У їдальні в одному кутку український книгар встиг уже розкласти на довгому столі українські книжки. В тіні розлогого дуба рідношкільний діяч при невеличкому столі продавав квитки на льотерію, подальше стіл із виграшами. Біля столів вешталися люди, а найбільше там дітей.

А тим часом до їдальні сходилося все більше і більше людей. Гамірно, жваво. Всі місця при столах вже зайняті; одна довга черга за тальонами на харчі; друга, неменша, при віконцях видачі харчів, а довкруги музика із голосників. А ось один стіл висунутий на площадку над самим яром. Там засіли наші літератори. Вони мають свої літературні справи, яких у гаморі не обміркувати. Хоч і палить сонце, та тут багато спокійніше. Ну і думка не розбита дрібними справами, якими займається загал... Замислений книгар сидить біля книжок, у нього небагато покупців.

До рампи, де по лівій стороні стоїть будка, а справа — таблиця „Стоп", під'їжджає новеньким автом пенсіонер і простягає дижурному, що збирає оплату за паркування авта і вступ, 50 центів. — О, ні, — каже дижурний, — пенсіонери платять тепер одного доляра. — Та й піднесли ж ви ціну! Я не маю дрібних. - Пенсіонер починає торгуватися. З авт, що стоять у черзі майже до в'їздної брами, обзиваються трубки.

(Продовження буде)

У пам'ять о. д-ра Володимира Ґавліча, ЧСВВ

Св. п. о. д-р В. Ґавліч

Вже сорок днів минуло від смерти пароха церкви св. Юра в Ню Йорку й ігумена ЧСВВ, о. д-ра Володимира Ґавліча. Для багатьох парохіян і для людей з-поза парохії, які його знали, тяжко призвичаїтись до факту, що його нема серед них. Був він парохом в Чікаго, Детройті, Відні, Ню Йорку, дав багато місійних наук у Відні, ЗСА і Канаді, промовляв на радіогодині оо. Василіян у трьох парохіях в ЗСА до тисяч людей, і тому його смерть є втратою не тільки для нюйоркської парохії, але і для широкої української громади взагалі. Його смерть є тим болючіша, що відійшов від нас визначний священик в не дуже ще похилому віці. То був великого формату священик під оглядом священослужіння, інтелектуалізму, організаційних здібностей, працьовитости, рішучости, патріотизму і громадської вироблености. Такі якості священика були завжди високо цінені громадою, але в наших часах, коли ми переживаємо кризу священичих покликань взагалі, а якостевих покликань зокрема, ціна цих якостей помножується багато разів. Коли дивитися на смерть о. В. Ґавліча під цим кутом, то ми глибше зрозуміємо якого формату священика ми втратили.

Покійний о. д-р Ґавліч мав добру інтелектуальну і духовну підготову до священослужіння. Ще в шостій клясі Тернопільської гімназії вступив він до монашого чину оо. Василіян і матуру здав в Академічній гімназії у Львові, як екстерніст. Свої високі студії завершив докторатом на Віденському університеті. Солідну духовну підготову пройшов він у Василіянських манастирях. Ті, які знали його з студентських часів, свідчать, що був він здібний, пильний і працьовитий. Один із них, владика Іннокентій, у своїй проповіді на похоронних відправах у церкві св. Юра сказав, що о. Володимир Ґавліч був визначним студентом і у світському житті міг був легко зробити добру кар'єру, одначе, він вибрав монаше життя і священичу службу.

Як священослужитель покійний о. ігумен при престолі відзначався насамперед спокоєм, повагою і певністю в рухах і мові. Відправляв він голосно, виразно, відповідно наголошуючи різні місця молитов. Для вірних у його відправах, а головно в читаннях, було ясно, коли були моління прослави, коли подяки, а коли прохання. Його відправи спонукували до уваги й участи вірних у Богослуженнях, і це був його великий дар, бо це — одне з найважливіших завдань у Богослуженнях.

Покійний о. ігумен був також дуже добрим проповідником-місіонером. Підписаний жив в Чікаго, Детройті і Ню Йорку, коли св. п. ігумен був парохом у цих містах, і чув багато його проповідей. Без перебільшення можна сказати, що його проповіді своїм змістом, формою і виголошенням були зразком, як проповіді повинні бути приготовані й виголошені. У них, як правило, не вживав він розповідної форми, хоч вона також може бути ефективна, а коли і вживав, то було рідко і коротко, і то для того, щоб пригадати вірним події і на них ясніше будувати науку церкви. Натомість дуже часто встановляв він насамперед суть або основну думку проповіді і тоді викладав їх при помочі аналітичної і синтетичної метод. Його проповіді відзначалися ясністю і глибиною думки та ефективним способом виголошення. При цьому варто додати одну деталь, може, на перший погляд, незначну, але в дійсності важливу, як засіб проповідування. Як добрий місіонер-проповідник мав завжди тяготіння виголошувати науку церкви з проповідальниці. Очевидно, добре підготована і виголошена проповідь з місця, де читається Евангеліє, нічого не тратить на змісті чи формі, але зроблене це саме з проповідальниці, можна сказати, підносить увагу слухача і, як вже не один священик признавався, спонукає проповідника до більшої підготови. Це — психологічне явище, і тому проповідальниця має збільшити ефект проповідуваного слова і думки. Це багато людей розуміє, а найбільше — проповідники релігійні і світські. Після своєї операції кілька років тому покійний о. ігумен вже не міг проповідувати з проповідальниці в старій церкві св. Юра, бо, як раз признався підписаному, було йому тяжко йти по сходах. Не зважаючи на це, він таки замовив проповідальницю для нової церкви і дуже шкода, що не дочекався хоч раз з неї проповідувати.

Покійний о. Володимир, як парох-місіонер, мав розуміння важливости комунікації з людьми. Тому в парохіях Чікаго, Детройту і Ню Йорку постійно раз в тиждень вів радіогодину оо. Василіян. Будував він свої програми так, щоб були зрозумілі для слухачів різного віку й едукації. Завжди першу частину присвячував релігійній чи церковній темі, а решту часу — різним іншим темам. У своїх програмах, наприклад, він інформував слухачів про пляни, потреби, підтримку й успіхи нової парохіяльної церкви, яку він разом з громадою будував, про працю і потреби парохіяльної школи і шкіл українознавства, про життя парохії, молодечих і громадських організацій, про радісні і сумні події серед парохіян, а при цьому завжди нагадував і заохочував слухачів піддержувати церковні і національні потреби. З різних родинних нагод мав він тепле слово для внуків і їх бабунь, дідусів і батьків, для учнів шкіл, для парохіян взагалі, а найбільше, здається, для старших і хворих, які потребували моральної помочі. Його радіопрограма втішалася піддержкою від багатьох людей. Кілька днів після смерти о. Ґавліча один парохіянин Асторії сказав у групі своїх приятелів про цю програму дуже просто: „Панове, я вам скажу сьогодні, що коли я покидав ваше товариство кожної п'ятниці, то я йшов слухати радіопрограми о. Ґавліча, але я вам тоді того не говорив. Я і моя родина завжди слухали програми о. Ґавліча бо то був священик, який знав, що говорити і як говорити". Це загальне і лаконічне речення є також багатомовне: воно віддзеркалює наставлення багатьох людей до програми, яку провадив покійний о. Ґавліч.

Загальновідома організаційна здібність о. ігумена Ґавліча була ще одною доброю прикметою його особистости. Вмів він надати кожній справі чи плянові потрібної серйозности і з'єднати людей для їх реалізації і піддержки. У випадку будови школи в Чікаго вмів з'єднати людей до цього діла, і задум виконаний. В Ню Йорку для будови нової церкви створив він широкий Громадський комітет, надав йому напрям і заохоту до праці. Разом з Комітетом плянував різні доходові імпрези, в яких брали участь сотні людей, і церква коштом коло трьох мільйонів долярів була збудована і викінчується без сотика боргу. Його парохії були завжди добре зорганізовані й адміністровані. Про це єпископ Іннокентій у вже згадуваній похоронній проповіді сказав, що „де тільки треба було кандидата на відповідний уряд, настоятелі Чину звертали свої очі на о. Ґавліча, знаючи, що він знаменито вив'яжеться зі свого уряду".

З організаційними здібностями була пов'язана його громадська виробленість Він активно цікавився громадськими справами і розумів важливість для пароха бути пов'язаним з громадою. Був він учасником багатьох імпрез, різних центральних і місцевих організацій — СКВУ, УККА, Об'єднаного Комітету міста Ню Йорку, виступів молодечих організацій, шкільної дітвори, згадати б для прикладу тільки цих кілька. Властиво, не було корисної і поважної загальноукраїнської мистецької чи громадської імпрези, на якій він не був присутній, коли йому дозволяло здоров'я чи час від священичих обов'язків. Вмів він творити гармонійний і творчий контакт з управами різних організацій і з людьми взагалі. Для прикладу, можна згадати, що голова УОГК став, на прохання о. пароха, головою Комітету Будови Церкви, а його наступник дуже активно також працював з парохом і Комітетом, членом якого він також був. Багато членів управ різних організацій і окремих людей були рівнож активними у Комітеті Будови Церкви. Мав він вроджений добрий підхід до людей, який був вишліфуваний освітою і життєвим досвідом.

Образ покійного о. Ґавліча був би категорично не повним, якби не додати хоч ще одної характеристики його особистости. Він був добрим Василіянином і добрим українським патріотом. Через свої студії він знав заслуги свого Чину для українського народу в минулому і сучасному, а своєю священичою працею сам давав приклад служіння Богові й українській спільноті. У кожній парохії він був ігуменом оо. Василіян і через свою здібність, працьовитість і мудрість був одним із провідників Василіянського Чину в ЗСА.

Як священик-чернець він мав свою очевидну ієрархію вартостей, в якій після Божого і всього, що лучиться з Божим, мали своє високе місце Україна й українські проблеми. Його участь у громадському житті, його інформації в радіогодині про життя і працю українців в місцевих громадах і всій українській діяспорі, його часта заохота до більшої активности і єдности наших людей і громад, і навіть його проповіді в церкві з нагод різних національних свят дуже ясно вказували, що цей священик-чернець жив Божим і національним. Здається, не було ані одної великої національної дати чи події, якій би він не присвятив проповіді або хоч би кілька будучих думок. Але при цьому він знав межі, де кінчається національне і починається Боже, і ніколи не заступав релігійне національним. Знав він у потребі поєднати ці дві теми, а ще важливіше, знав чи, як і де вони можуть поєднюватися.

Покійний о. ігумен В. Ґавліч був священиком активістом, місіонером, пляновиком, організатором і реалізатором своїх задумів. Служив ревно і добре Богові, своїм вірним, і всій нашій громаді. З нагоди відзначення сороколіття його священства, яке йому зорганізувала нюйоркська громада, покійний у своєму слові, згадавши, що з восьмох питомців, які вийшли з України, залишилося в живих лише їх трьох (о. Лотоцький, нині єпископ, о. Катрій і він), а решта погинула в різних часах і місцях, включно з Сибіром, сказав, що його найбільшою ціллю було бути священиком в парохії, служити безпосередньо нашим людям, і він вважав Божим благословенням те, що вижив і міг робити це на протязі багатьох років.

Коли переглянути листу імен священиків покоління о. Ґавліча, тих, які вже відійшли, і тих небагатьох, які ще залишилися у живих, і хоч побіжно придивитись їх діяльності, осягам і особистостям, то, здається, не буде перебільшенням сказати, що те покоління дало не тільки багато священиків, але і добре число великих священиків світських і монаших, а між ними, без сумніву, передове місце займає о. д-р ігумен Володимир Ґавліч.

Василь Калинович

ПЕРШИЙ ТИЖДЕНЬ ЛИПНЯ позначився в З'єднаних Стейтах Америки великими спеками, включаючи також східні та північно-східні стейти Америки. В Ню Йорку, наприклад, на протязі вже кількох днів температура в день сягає понад 90 ступнів за Фаренгайтом, а в деяких місцях досягає 100 ступнів. Гаряче повітря насичене великим відсотком вологости простягається аж до Флориди і почерез середньозахідні стейти. В неділю, 12-го липня, в Маямі зареєстровано 95 ступнів, в стейтах Кензас і Небраска — 100, а в Коламбусі, Огайо, 104ступні.

ЗУСТРІЧ
ЗУСТРІЧ КОЛИШНІХ ГІМНАЗИСТІВ БЕРХТЕСҐАДЕНУ

Ґлен Спей, Н.Й. — Зустріч 81 — колишніх учнів гімназії у Бурхтесґадені, Західня Німеччина, відбудеться тут 10 і 11-го жовтня ц.р. на Оселі УБС „Верховина". Крім ділової, відбудеться також розвагова частина зустрічі і товариська забава під звуки оркестри Богдана Гірняка та багато несподіванок. Зголошуватись треба в адміністрації оселі — тел.: (914) 856-1323.

Ділимося з Українською Громадою болючою вісткою, що 9-го липня 1981 року помер у Мюнхені, Німеччина

сл. п.

ЯРОСЛАВ ФЕДИК

народжений 9-го жовтня 1916 року в селі Мечищів Бережанського району Львівської области, активний учасник революційно-визвольної боротьби українського народу, повністю відданий Батьківщині, патріот.

Ставши в ранній молодості членом Організації Українських Націоналістів, Покійний впродовж десятиріч виконував найвідповідальніші доручення керівних органів тієї організації. Зусиллям, безкорисливістю, самовідреченням, жертвами Його життя та життя таких як Він, були покладені основи для утворення Української Повстанської Армії та Української Головної Визвольної Ради, для організованої боротьби українського народу в умовах польської, німецької та більшовицької окупації, як теж для допомоги носіям тих ідей на Батьківщині.

ЗАКОРДОННЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО УКРАЇНСЬКОЇ ГОЛОВНОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ РАДИ

У глибокому смутку повідомляємо Українську Громаду, що 9-го липня 1981 року помер у Мюнхені, Німеччина,

сл. п.

ЯРОСЛАВ ФЕДИК

народжений 9-го жовтня 1916 року в селі Мечищів на Бережанщині, член Організації Українських Націоналістів від 1930 років, активний учасник національно-визвольної боротьби в 1941-44 роках, головний зв'язковий Проводу ОУН, нагороджений в 1950 році Головним Військовим Штабом Української Повстанської Армії срібним Хрестом бойової заслуги другої кляси; на еміґрації довголітній працівник В-ва „Сучасність" і Прологу.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

о. д-р ІВАН ГРИНЬОХ
МИКОЛА ЛЕБЕДЬ
МИРОСЛАВ ПРОКОП
ЮРІЙ ЛОПАТИНСЬКИЙ
РОМАН КУПЧИНСЬКИЙ
і всі ПРАЦІВНИКИ В-ва „Сучасність" і Прологу

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність, дня 4-го квітня 1981 року

наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО І ДІДО

бл. п.

ВАСИЛЬ ПОСЛУШНИЙ

Прибиті важким горем цією дорогою висловлюємо щиру подяку Всім, хто у хвилинах нашого горя прийшов з допомогою. З глибини душі дякуємо нашій Дорогій Родині. Щира дяка Всечеснішим оо.: митратові Зенонові Золочівському і Маріянові Процикові за похоронні відправи і прощальне слово в церкві.

Від щирого серця наша дяка о. Левові Любинському за Богослужби і даток на Патріярший Фонд.

Щира подяка пп. Лупаню, Длябозі і сватові Канторові за чудове дякування в похоронах.

Глибоке спасибі п. Євгенії Онуферко за чудовий і зворушливий спомин від Товаришів шкільної лавки, п. Ганусякові за дуже гарну згадку про спільний побут в Арґентині.

Особлива дяка мойому сватові Миколі Никиші за зворушливу згадку про Покійного, як Мужа, Батька і Громадянина, Павлові Климові за чудове пластове співчуття і Тим, що несли домовину, квіти, склали пожертви на Богослужби, Патріярший Фонд та п. Любі Онуферко за збірку.

Дякуємо Всім, хто надіслав листи і телеграми та Сестрицтву св. Анни при церкві св. Арх. Михаїла, Дженкінтовн, Філядельфія, за приготовлення тризни. П-ву Насевичам дякуємо за взірцеве переведення похорону.

Нехай Всемогучий Господь обдарить всіх Вас і благословить Ваші добрі серця.

Горем прибиті:

ЕММА ПОСЛУШНА — дружина
ОЛЕГ — син з дружиною РІТОЮ
БОРИС — син з дружиною ГАЛИНОЮ
і синами ОРЕСТОМ І АНДРІЄМ

ПОДЯКА

14-го червня 1981 р., Всевишній Господь велів покликати до Себе

мого Дорогого МУЖА,

священослужителя

о. ІВАНА ПАЙКОША

Прибита цим важким горем, цією дорогою висловлюю мою сердечну подяку всім Тим Добрим Людям, що впродовж останніх хвилин Його життя старалися словом і ділом зменшити Його страждання, а після Його смерти віддали Йому останню пошану.

Велике спасибі Його Високопреосвященству Преосвященнішому Митрополитові Кир Стефанові за Архиєрейську відправу в катедрі Непорочного Зачаття над Тлінними Останками Покійного і за теплі слова потіхи і поради.

Щира подяка Всч. о. Генеральному Вікарієві д-рові І. Біланичеві за зворушливе слово про життєвий шлях Покійного під час Архиєрейської Літургії, за часте відвідування у шпиталі і за уділення Покійному св. Тайни Єлеопомазання, о. шамбелянові Р. Москалеві за духову опіку і за зорганізовання тризни після Парастасу, оо. шамбелянам А. Борсі і П. Липинові, о. проф. М. Пирогові, оо. Т. Саюкові, М. Процикові й дияконові Д. Троянові за участь у похоронних відправах.

Окрема подяка Всч. оо. шамбелянові М. Дурисинові й І. Штимові за надгробні відправи, а Вп. п. маґістрові В. Самофалові за прощальне слово на цвинтарі.

Сердечна подяка д-рам Я. Яримовичеві й В. Салякові за лікарську опіку під час недуги Покійного.

Найщиріша подяка всім Приятелям, Знайомим і Родині, які в цей так важкий для мене час, старалися, кожний в міру своїх можливостей, мені допомогти.

Хай Всевишній благословить Вас усіх за Ваші численні добрі діла.

Горем прибита —

дружина ГАЛИНА з родиною

Подаємо до відома усім Пластунам, Батькам Пластової Молоді та Приятелям Пласту,

що в днях 18-го і 19-го липня 1981 р. — *відбудеться*

ДЕНЬ ПЛАСТУНА

на Оселі Вовча Тропа, Іст Чатгем, Ню Йорк

На пластову Оселю загостить і відвідає Таборовиків

Високопреосвященніший Митрополит

Кир Степан

В неділю Високопреосвященніший Митрополит Кир СТЕПАН відслужить СВЯТУ ЛІТУРГІЮ в год. 9-ій ранку при співслужінні капеляна Пласту о. крилошанина БОГДАНА СМИКА.

КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА
та
ОКРУЖНА ТАБОРОВА КОМІСІЯ „ВОВЧОЇ ТРОПИ"

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

нашої Найдорожчої

МАМИ, БАБУНІ І ПРАБАБУНІ

бл. п.

СОФІЇ з ПЕЛЕНСЬКИХ ГАЛУН

дня 19-го липня 1981 року

будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА Й ПАНАХИДА

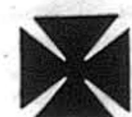
в церкві св. Покрови в Денвері, Колорадо і в церкві св. Михаїла в Комарні, Україна.

Просимо Друзів та Знайомих злучитися у цей день з нашими молитвами.

Доньки:
МАРІЯ з чоловіком ДАНИЛОМ БЛОК
І ОЛЬГА з чоловіком ЕВГЕНОМ ФЕЛТОН
з Родинами і Рідними

ГОЛОВНІ УПРАВИ ТОВАРИСТВ КОЛ. ВОЯКІВ УПА ім. ген.-хор. ТАРАСА ЧУПРИНКИ — РОМАНА ШУХЕВИЧА ЗСА І КАНАДИ

з великим смутком повідомляють усіх Друзів, кол. вояків УПА і ОУН та все Українське Вояцтво й Українську Громаду, що 12-го липня 1981 р., по тяжкій недузі, відійшов у Вічність

сл. п. д-р

БОГДАН ЗЕНОВІЙ ГУК — СКАЛА

на 59-му році трудолюбивого життя, старшина УПА, провідний член ОУН, член Управи Т-ва кол. Вояків УПА в ЗСА та від молодих літ громадсько-політичний діяч. Покійний був уродженцем села Іскань, пов. Березів, Україна.

ПАРАСТАС в середу, 15-го липня 1981 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Sumegows, St. Petersburg, Fla.

ПАРАСТАС в п'ятницю, 17-го липня 1981 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми, 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН в суботу, 18-го липня 1981 р., о год. 8:30 ранку, з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на український католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

ГОЛОВНІ УПРАВИ ТОВАРИСТВ складають найщиріші вислови співчуття Дружині, Синові, Дочкам, Тестеві, ближчій і дальшій Родині та всім Друзям.

РАДІОПЕРЕСИЛАННЯ „Голос Америки" передав інформацію, що в Гондурасі поліція арештувала чотирьох студентів Богословії, членів ордену Єзуїтів, яких приловлено на транспортуванні зброї, призначеної для сальвадорських повстанців. Студенти-богослови були в дорозі до Мехіко. Два з них сальвадорці, один гватемалець, а один з Нікарагуа. Після короткого допиту їх звільнено і вони подалися найближчим літаком до Мехіко. Орден Єзуїтів склав формальний протест проти арешту та проти передання вістки про це в американському радіопересиланні.

Козацькому роду...

(Продовження зі стор. 2)

статтю такими словами: „Українська мова для американських українців не угроблена так, як муха в бурштині. Вона не припинена так, як музейний предмет. А радше вона є чимсь живучим і знаряддям поезії, музики, літератури і культури в загальному. Це сила, яка спонукує організованість і приносить користь етнічним групам і через різнородність робить американську спільноту сильнішою і багатшою".

Прочитуючи обидві побіжно обговорені тут статті, запримічуємо, що спільною характеристичною рисою обох є стиль — вповні достосований до американсько-читацького смаку. Як в одній, так і в другій статті нема ні сліду почуття меншевартости або емоційности, якими завжди грішили і грішать подібного характеру статті авторів „середньої" і „старшої" генерації. Ми переконуємося в тому, що генерація наших дітей вже висловлюється, як рівноправні члени американської спільноти: із знанням, прямо, щиро і свобідно. Безумовно, що в цих прикметах криється ефективність їхніх статтей.

Позитивний підсумок матеріялів у щоденнику „Денвер Пост" у користь поневолених Москвою народів не був би повний, якщо б не згадати листа до редакції денверського українця Михайла Феша (який є зразково жертвенний на всі громадські потреби) в „Денвер Пост" з датою 26-го травня ц.р. під назвою „Захід повинен припинити грати гру за правилами червоних".

Хоч автор ні разу не згадав України, то, проте, зміст його дуже логічно написаного листа заставляє читача віднайти ту Україну, бо без неї поневолені Московю народи не могли б творити більшости в совєтській імперії, про що в листі твердить автор. Автор закликає американців не вірити московській пропаганді, яка твердить, що Москві вже вдалося створити „совєтську людину". В цій імперії, — каже М.Феш, російські шовіністичні колоніялісти поневолюють цілий ряд народів, які ненавидять російських верховодів.

Зміст цього Листа мусів подобатися редакторові „Відкритого форуму", бо він вирішив прикрасити Листа карикатурою великого ведмедя з „фуражкою" на голові, що сидить на людських кістяках, а поруч ведмедя — карикатура Брежнєва. Брежнєв гладить ведмедя, кажучи: „Мені байдуже, що каже Реген... Я все ще думаю, що ти є солодкий, голубчику".

Опінія народу

Значення читацької реакції, а головне — зорганізованої громади тут, в Америці, відограє важливу ролю в опінії народу. Приглядньмось тому, як жваво реагують жиди на те, коли преса порушує їхні проблеми, а здавалося б, що вони навіть не мають потреби цього робити, бо більшість засобів масової інформації без того готові до їхніх послуг. Проте, вони реагують, бо розуміють, що читацька реакція - це барометр опінії загалу. А, зрештою, тільки мертвим байдуже, що про них пишуть чи говорять, але жива людина і спільнота реагує і тим дає доказ своєї живучости.

Москва впевняє, що вона знищила український „буржуазний" націоналізм і замінила його новим типом „совєтської людини". Тому нашим святим обов'язком є доказувати перед світом живучість українства, бо наша мовчанка — це погоджування з тим, що каже Москва.

Живучість українства чудово доказує Люба В. Толочко-Маркевич, і в цьому вона може служити взором для інших. Безумовно, що всі згадані автори зробили велику прислугу українській визвольній справі, і тому честь і слава їм за їхній труд для нашої святої визвольної боротьби.

М. Плав'юк передав...

(Продовження зі стор. 1)

нюк. Він запропонував мінібюджет (мінімальний бюджет) у висоті 125,000 долярів, що — на його думку — дасть Президії можливість діяти й буде можливий до виконання. Запропонований бюджет прийнято.

На пропозицію генерального секретаря прийнято в члени СКВУ Українську Гетьманську Організацію (СГД) у Великій Британії.

Учасники Сесії заслухали інформації, декларації чи резолюції рад і комісій СКВУ: від Світової Ради Суспільної Служби говорив Зенон Дуда, від Ради для Справ Культури — д-р Б. Стебельський, від Комісії Прав Людини — Ярослав Білак, від Наукової Ради — д-р Ярослав Падох, від КУМО — Слава Рубель. Після відчитання резолюцій, прийнятих на нарадах КПЛ, Я. Білак зачитав текст проголошення родини Петра і Стефанії Січків Родиною Року, що було одноголосно прийнято.

Одноголосно прийнято відмітити в 1982 році такі два ювілеї: дві тисячі років від заснування Києва і 1600-річчя заснування Української Державности — на території поселення нашого народу: Анти - Русь - Україна.

До Президії Пленарної Сесії передано на письмі багато побажань, становищ, опіній та завваг, які будуть предметом розгляду найближчої наради-засідання Президії СКВУ.

Деклярацію про те, що УКЦ і УПЦ домовилася про спільне урочисте відзначування 1000-ліття Хрищення Руси-України, яку відчитав Владика Митрополит Максим, — прийняли присутні схвальними оплесками.

Кінцевою точкою програми нарад Пленарної Сесії СКВУ перед її закриттям було передання уряду президента СКВУ дотеперішнім президентом Миколою Плав'юком президентові на наступне два і півріччя Іванові Базарков. Іван Базарко у своєму слові дякував за честь, торкнувся нелегких обов'язків посту президента СКВУ й закликав всіх до праці й співпраці, взаєморозуміння та взаємопошани.

Програма XV Пленарної Сесії пройшла в запланованому часі; у Сесії взяли участь Владики — Митрополити: Максим, Мстислав і Степан, Владика Ізидор, о. архипресвітер д-р Семен Савчук, о. митрат Мирослав Харина, голова СФУЖО Лідія Бурачинська, член Президії СКВУ та голова КОУГЦУ Степан Мудрик та інші.

Учасниками XV Пленарної Сесії СКВУ були члени Секретаріяту СКВУ з таких країн: Канада 25, ЗСА 19, Англія 2, Франція 1, Німеччина 1. На Сесії були присутні п'ять членів ради і комісій, три члени Контрольної Комісії, 17 представників різних організацій, 9 представників преси та 26 гостей.

Перед закінченням нарад слово взяла довголітня громадська діячка на терені Канади, заступник президента СКВУ Стефанія Савчук і в імені Президії Секретаріяту висловила подяку за довголітню працю від початку існування СКВУ уступаючому президентові СКВУ Миколі Плав'юкові та побажала успіхів у праці новому президентові Іванові Базаркові.

Сесію почато молитвою і закінчено молитвою, яку провів о. митрат Мирослав Харина, в неділю, 28-го червня ц.р., о 2:15 по полудні.

Сенатор П. Юзик...

(Продовження зі стор. 1)

Тепер канадська сенатська комісія предложить парляментові Канади свій звіт, у якому сенатори звернуть увагу законодавців теж на північний шлях, що буде проламаний великими кораблями-льодоломами, нафтоналивними суднами, а таке відкриє можливості для іншого виду транспортації канадців до європейських країн, Японії та інших.

Докладний звіт з поїздки сенаторів на місця цього проєкту сприятиме також визначенню Канадським урядом коштори су для здійснення будови. Уряд турбується збереженням довкілля і тим, щоб у прибутках з цього ґрандіозного діла брали участь мешканці тих територій, які охоплені проєктом. Уряд дбатиме також про те, щоб інтереси місцевих землевласників-фермерів та інших поселенців тут не постраждали, щоб їм було виплачено грошову належність за власність землі, якщо та власність буде зачеплена будовою. Найвітальнішою проблемою, проте, є екологія, рівновага в природі, яка не сміє бути порушена, бо з того була б шкода і для природи і для людини. Сенатська комісія має припильнувати всі ж справ.

ДО СТАТТІ...

(Продовження зі стор. 2)

ня 1980 року в справі неважности рішень львівського собору Папа та Східня Конгрегація уважають „позбавленою будь-якого офіційного характеру"... Це гірка для нас правда екуменічного релігійного детанту XX століття, у якому всі Церкви є рівні, крім найбільш страждаючої у минулому і теперішньому часі Української Католицької Церкви.

Як тоді тут можна до сказаного вище застосувати погляд д-ра В. Маркуся, що „Для нас таки важливе, що Іван Павло II підтвердив своє та попередніх пап наставлення щодо самого принципу права Української Католицької Церкви на релігійну свободу"?

Любомир Калинич

Д-ра Л. Заїку...

(Продовження зі стор. 1)

летеня; інж. Є. Филипович— прес-референт.

До Контрольної комісії увійшли: інж. Степан Чорпіта, інж. Михайло Караман та д-р Юрій Рибак. До Стипендійної комісії вибрано трьох—інж. І.Пака, інж. Василя Кострубяка й інж. Юліяна Головчака.

В склад Товариського суду увійшли: інж. Степан Хариш, інж. Володимир Шиприкевич та інж. Мирон Білас. Номінаційну комісію вибрано в складі: інженери Є.Филипович, Зенон Кохановський, Б.Захарчук, М.Білас та д-р Лев Кушнір.

Переобрана голова д-р Л. Заїка подякувала від себе і від усіх новообраних членів Управи і комісій за довір'я, заявляючи, що при дружній співпраці усього Товариства можна у черговій каденції ще краще вести працю.

Голова президії інж. В.Виницький передав гратуляції і побажання новій Управі та комісіям, а усім присутнім висловив признання за діловий підхід до усіх проблем, порушених під час зборів.

Після того відбулося прийняття з холодними і гарячими напоями і перекускою.

Відкриття бібліотеки

Осередку УКО

У неділю, 24-го травня, цього року, по полудні відбулося офіційне відкриття бібліотеки Осередку Української Культури і Освіти у Вінніпегу. У великій залі на партері влаштовано виставку експонатів рідкісних стародруків — Проповіді І. Золотоустого, 1624; Києво Печерське Євангеліє, 1658; Ірмолой, 1723; Енеїда І. Котляревського, 1808: вибір книг з різнорідних галузей науки, мистецтва, культури, літератури, історії українців Канади і та канадської україніки.

П.С. Корбутяк, президент Осередку, привітав понад п'ятдесят гостей і поклика до слова О.Трач, бібліотекарку Осередку, яка в гарно опрацьованій двомовній доповіді подала генезу Осередку і його бібліотеки, заснованої ще в 1944 році. Взявши за концепт доповіді заголовок Шевченкового Послання — до живих, мертвих і ненароджених, О.Трач насвітила ролю книжки і бібліотеки як документації минулих віків, їх значення для сучасного покоління і для наступних поколінь народу. Це зокрема важливо тепер, коли в Україні віднотовано пожари в українських бібліотеках, нищення документальних джерел нашої старовини, руйнування національної самобутности українського народу.

З черги мгр І.С.Мухин, голова Бібліотечного відділу Осередку та бібліотекар Славістичного відділу й Ісляндської спеціяльної колекції при Манітобському університеті у Вінніпегу, подав у сконденсованій формі характеристику бібліотеки Осередку по-українському і в резюме по-англійському. Бібліотека Осередку має 30 тисяч томів книг і приблизно 1,300 заголовків журналів та альманахів. Осередок одержує зараз біля 60 заголовків періодики і 270 заголовків газет. В бібліотеці Осередку зберігаються книжки й матеріяли в українській мові та на українські теми в інших мовах. До книжкового фонду включені окремо приватні збірки (книг і матеріялів) визначних осіб: св.п. О.Кошиця, полк. Є.Коновальця, П.Зваричa, Ю.Лісового, Т.Павличенка, П.Куця, Президії УНО, о. Б.Бачинського та інших.

На закінчення свого докладу мгр Мухин проголосив бібліотеку Осередку відкритою для користування.

Президент Осередку П.Корбутяк подякував гостям — (відмічуючи провідника ліберальної партії МекЛаклена і зв'язкову провінційних бібліотек Евелин Піуш-Манастирську) та всім присутнім за участь.

Після перегляду виставки книжок, як також образотворчої виставки мистців з України, влаштованої студентським товариством „Зарево", присутні мали нагоду оглянути приміщення і устаткування бібліотеки на третьому поверсі Осередку.

Цілоповерхове приміщення з новими полицями, на яких розставлені скаталоговані видання, робить гарне враження на відвідувачів.

ПК. ОУКО

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 19-го ЛИПНЯ 1981 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. піврічні збори Б-ва св. Йосафата 217-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в залі церкви св. Йосафата. На порядку: відкриття, відчитання протоколу, звіти: фінансовий, хворих, К. Комісії з перегляду діяльности Б-ва за перше півріччя 1981 р., дискусія і збирання чл. вкладок. Проситься чл. прибути. — К. Шевчук, предс., Т. Кубарич, фін. секр., Ст. Мартинюк, кас., Д. Марголич, гол. К. К., Анна Васьків і Марта Пристай — члени, Ст. Васьків, Ст. Приймак і Катерина Марголич — чл. Управи.

П'ЯТНИЦЯ, 24-го ЛИПНЯ 1981 р.

БРУКЛИН, Н. Й. Квартальні збори Т-ва Запорозька Січ, 325 Відд., о год. 7-ій веч., в бюрі Василя Цюпи, 240 Е. 6th St., N.Y.C. (між 2 в 3-ою Авенями). — В. Цюпа, фін. секр.

РІЗНЕ